

MICHEL FOUCAULT (1926. – 1984.)

SADRŽAJ

1. ŽIVOT I DJELA

1. ŽIVOT I DJELA

Rodio se u 1926. u Poitiersu, a umro je od AIDS-a 1984. u Parizu. Za njega filozofija želi učiniti sve drugačijim nego što jest. Tako o Foucaultovoj filozofiji svjedoči njegov prijatelj Gilles Deleuze, čija je zajednička ljubav bila Nietzsche.

Foucaultova je filozofija zapravo mješavina skepse pred svakom istinom, radikalne kritičnosti i originalne nasilnosti. Filozofiju je započeo studirati kod francuskog marksista Louisa Althussera. Paralelno je s filozofijom studirao psihologiju i to psihopatologiju. 1951. godine izlazi njegovo prvo djelo pod naslovom *Maladie mentale et psychologie*. Ideje koje je već tu zastupao ponovno se javljaju u njegovoj doktorskoj radnji pod naslovom *Ludost i društvo. Povijest ludosti u epohi uma*.

Foucault je neko vrijeme boravio u inozemstvu kao direktor Francuskog instituta u Uppsali, Varšavi i Hamburgu. Tu je započeo intenzivno proučavati povijest. Pozvan je zatim na univerzitet u Clermont-Ferrandu za docenta psihologije. U to je vrijeme izdao svoje povijesno istraživanje pod naslovom *Rođenje klinike. Arheologija liječničkog pogleda*. 1966. godine izlazi njegovo djelo u kojem analizira suvremene humano-znanstvene oblike mišljenja pod naslovom *Red stvari. Arheologija humanih znanosti*. Tu Foucault traži fundamentalni kôd jedne kulture, historijski apriori, *episteme* jedne kulture znanja koja mora voditi k diskursu.

Foucault je u sukobu sa Sartreom postao predstavnik nove intelektualne generacije. 1969. godine objavljuje djelo *Arheologija znanja*. Protiv totalizirajućeg discipliniranja historijskih dijelova procesa Foucault zastupa model »serijalne« analize povijesti čije prvotno od diferencija polazeće mišljenje suprotstavlja mišljenju identiteta.

Godine 1970. Foucault je pozvan na »College de France«. U svom nastupnom predavanju pod naslovom »Red diskursa« počinje oblikovati program istraživanja sustava diskursa pod aspektom moći. Tu analizu Foucault nastavlja i u djelu izašlom 1975. pod naslovom *Nadgledanje i kažnjavanje. Rođenje zatvora*. Time započinje i njegov politički angažman. Za kratko postaje članom komunističke partije Francuske, održava kontakte s brazilskom demokratskom opozicijom.

U interes njegovih domišljaja spada slijedeći okvir tema: odnosi u zatvorima, posljedice rasističkih tendencija te borba poljskog sindikata »Solidarnost«. Doradu svog pojma »moć« Foucault nastavlja u svojem velikom djelu u tri sveska pod naslovom *Povijest seksualnosti* (1. *Seksualnost i istina*, 2. *Uporaba užitaka* i 3. *Briga za sebe*).